

Végtelenül pofátlan a NAV. Ez vár a tisztességes „jó” adózókra. Nagy veszélyben az „airbnb”-s szálláshely szolgáltatók. (2015.08.18)

A média szinte naponta ad hírt arról, hogy a szálláshely szolgáltatóknak adószámot kell kérni, mert ez a tevékenység üzletszerű gazdasági tevékenység. Ugyanezt hallottuk korábban az internetes ingó értékesítésről is. Nagy bajba kerülhet viszont, aki hallgat a NAV-ra és jogkövető módon bevallja az eddig tevékenységét és a jövőre nézve adószámot magánszemélyként vagy egyéni vállalkozóként folytatja tevékenységét.

Egy konkrét ügy ismertetése: A magánszemély az interneten használt ruhákat értékesített 2013-2014-ben. Az ebből származó bevételét gazdasági tevékenységként bevallotta, megfizette a személyi jövedelemadót és a 27% egészségbiztosítási járulékot. A NAV próbavásárlást tartott a magánszemélynél és 300 ezer forintra büntette bejelentési kötelezettség elmulasztása, számla és nyugtaadási kötelezettség elmulasztása miatt. A magánszemély elfogadta és befizette a bírságot (bár egyértelműen jogsértő) és 2014 közepétől bejelentkezett alanyi adómentes Katás egyéni vállalkozónak. A NAV ezt követően bevallás utólagos ellenőrzést kezdett. A jegyzőkönyv elolvasása még a sok NAV disznóságot látott okleveles adószakértőnél is kiverte a biztosítékot. A NAV a 2012-től hatályos Szja 58.§ egyértelmű rendelkezései ellenére, az üzletszerű bevételre nem a törvény szerinti 75%-os költségátalányt, hanem a 10%-os költségátalányt alkalmazta. Bár az Szja törvény egyértelműen rendelkezik arról, hogy ha a magánszemély fizeti meg a 27% Eho-t, akkor a 78%-os szabályt alkalmazni kell, a NAV ezt is „elfelejtette”. Az egyéni vállalkozás előtti időszakra áfa fizetési kötelezettséget állapított meg. Bár a magánszemély bevallotta az Szja jövedelmét és az Eho-t is megfizette, a NAV jegyzőkönyv megállapítja, hogy adózó javára semmilyen körülményt nem tárt fel. A tevékenysége bevétel eltitkolással függ össze, ezért 200%-os adóbírságot kell megfizetnie. Hát így jár, aki hisz a NAV-nak, vagy a NAV-barát adószakértőknek („*Én a NAV-nál dolgoztam*” képviselő).

Ugyanez vár az airbnb.hu igénybevételével szálláshely szolgáltatást nyújtókra is, ha a médiából áradó – nagyrészt megtévesztő – tájékoztatás alapján a jövőre nézve úgy kívánja tevékenységét legalizálni, hogy adószámot vált ki. A múltira nézve ugyanis nem az elmulasztott személyi jövedelemadó, illetve Eho meg nem fizetése a legnagyobb „bukta”. Például a magánszemély 2014-ben 1 millió forint bevételt szerzett szálláshely szolgáltatásból. De a magánszemély csak 2015-től kér alanyi adómentes adószámot, akkor a 2014-es 1 millió forint után a NAV egy utólagos ellenőrzésnél 152 542 Ft áfát fog megállapítani, 305 085 forint (200%) adóbírsággal, plusz 300 ezer forint mulasztási bírság (bejelentési, számlaadási kötelezettség elmulasztása miatt), plusz Szja, Eho adóhiány, plusz késedelmi pótlék. Ez összességében jóval meghaladja az egymillió forint bevétel összegét is.

Természetesen van megoldás az ilyen ügyekre még akkor is, ha már valakit adóellenőrzés alá vontak. De tanácsért még véletlenül se a NAV ügyfélszolgálatához forduljon. A törvény lehetővé teszi ugyanis az alanyi adómentesség visszamenőleges bejelentését. Ez sem megy simán okleveles adószakértő segítségével nélkül. Elsőre a NAV elutasítja az adószám igénylést, és arra próbálja rávenni a magánszemélyt, hogy egyéni vállalkozóként jelentkezzen be. Eddig a fellebbezések hatására mindig visszavonulásra sikerült kényszeríteni a NAV-ot. Egyedül senki ne próbálkozzon.

Sajnos a magánszemélyek többségében képviselő nélkül mennek el a NAV-hoz. Akik képviselőt választanak, azok is gyakran ismeretségi körből választanak olyanokat, akik korábban a NAV-nál dolgoztak. Erre szoktam, mondani, hogy „kutyából nem lesz szalonna”. A legrosszabb képviselőválasztás a volt NAV/APEH-os segítségének igénybevétele. A második legrosszabb döntés, ha adóügyben valaki ügyvédhez fordul. A szakszerű képviselőt elsősorban a legmagasabb adózási végzettséggel rendelkező okleveles adószakértőtől várható el.

Néhány fontos tanács, amivel elkerülhető a NAV „jóindulata”:

- telefonon ne álljunk szóba revizorral,
- telefonos hívásra ne menjen be senki a NAV-hoz. Ragaszkodjon az írásbeli értesítéshez,
- Próbavásárláskor csak ahhoz van joga a revizoroknak, hogy a próbavásárlás körülményeit jegyzőkönyvezzék. Egyébről ne nyilatkozzunk. Példaként azt szoktam elmondani, hogy a revizorok azon kérdése, hogy eddig mennyi bevétele volt a magánszemélynek a próbavásárlást megelőzően olyan, mintha a rendőr gyorshajtásért megállapításkor arról érdeklődne, hogy „mennyivel tetszett itt menni a múlt héten és az azelőtti héten”. Mindenkinek joga van megtagadni a nyilatkozatételt.
- szóban sohase nyilatkozzunk. Ragaszkodjon mindenki az írásbeli nyilatkozathoz. Joga van hozzá.

Számos tanáccsal szolgálhatnék még, de a legfontosabb a hirtelen ellenőrzéskor, próbavásárláskor a higgadt viselkedés. Ne ijedjünk meg a revizorok fenyegetéseitől. Sajnos az a tapasztalatom, hogyha valaki túlzottan bízik önmagában, akkor az nagyon sokba kerülhet. Még egy arany szabály: a revizor addig kedves, jóindulatú, amíg az elvárásai szerint a bírságolás felé mennek a dolgok. Ne akarjunk jó kapcsolatot kiépíteni a revizorral. Akkor állunk jól, ha a revizor láthatóan ideges. Egy adóellenőrzésnél ugyanis ellentétesek a NAV és az ügyfél érdekei. Aki azt mondja, hogy egyszerre képviseli a NAV és az ügyfél érdekeit, az nem mond igazat. Ezért ne válasszunk „én a NAV-nál dolgoztam” képviselőt.

Angyal József okleveles adószakértő, 36/20-942-9386 www.angyalado.hu